

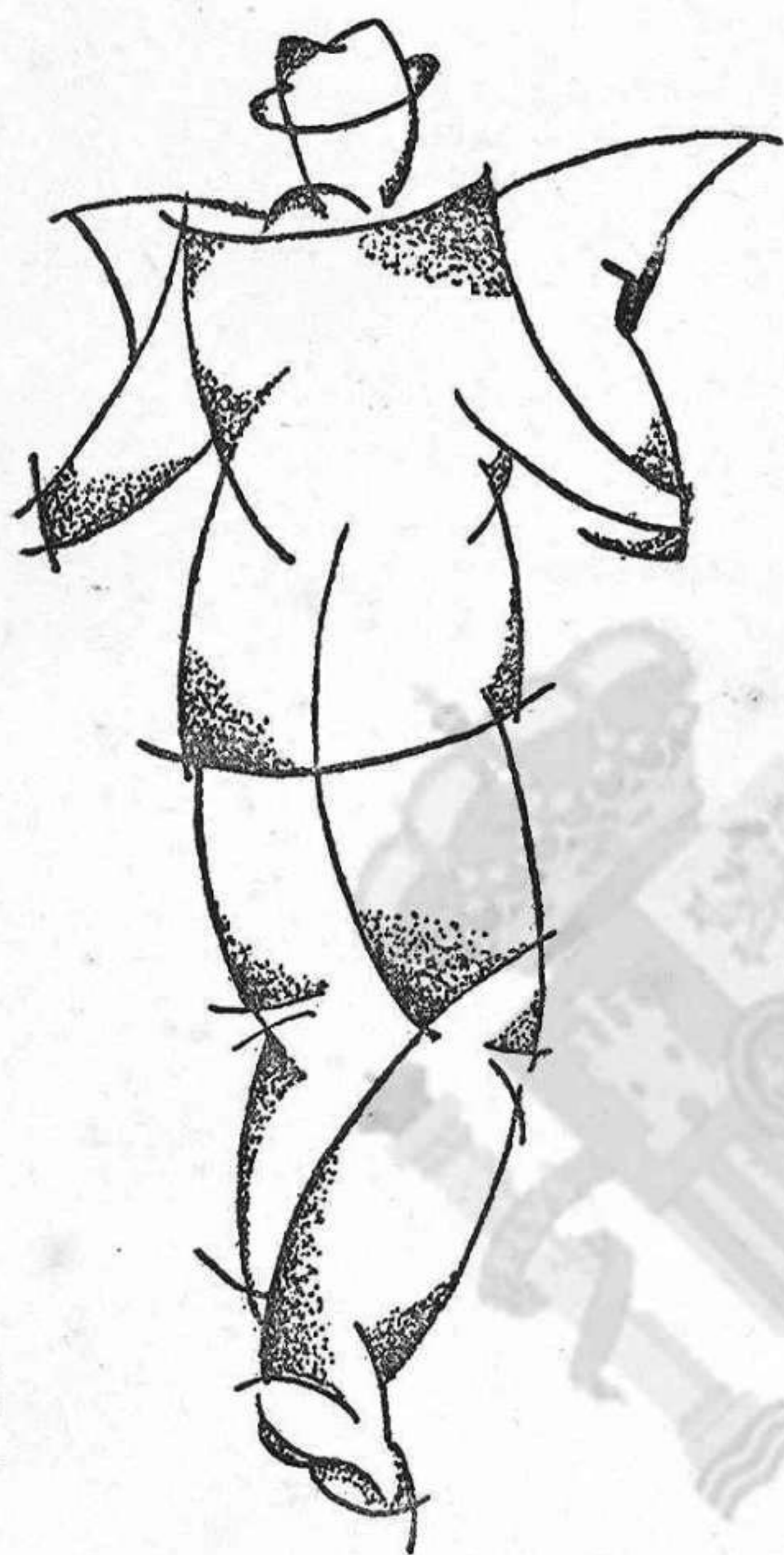
Pedro Casademont

PRECIO: 15 CTS.

la galleria

REVISTA

SEMANAL

sumario

MANIFEST DE L'HOME LLIURE.—SUPERREALISME, per JOAN PALOL.—CONFERENCIES.—RELLISCANT: LA CINTURA DE CASTETAT, per G. BUCH.—BAILES, per CHYKY'S.—ESPECTACLES, per DON SERVANDO.—RAMBLEJANT, per KOLIN.—ESPORTS.—SANT PERE DE RODA, FULLETÓ, per ANTONI PAPELL.—NOTAS.

AÑO II

Núm. 12

FIGUERAS

Miércoles

19 Febrero 1930

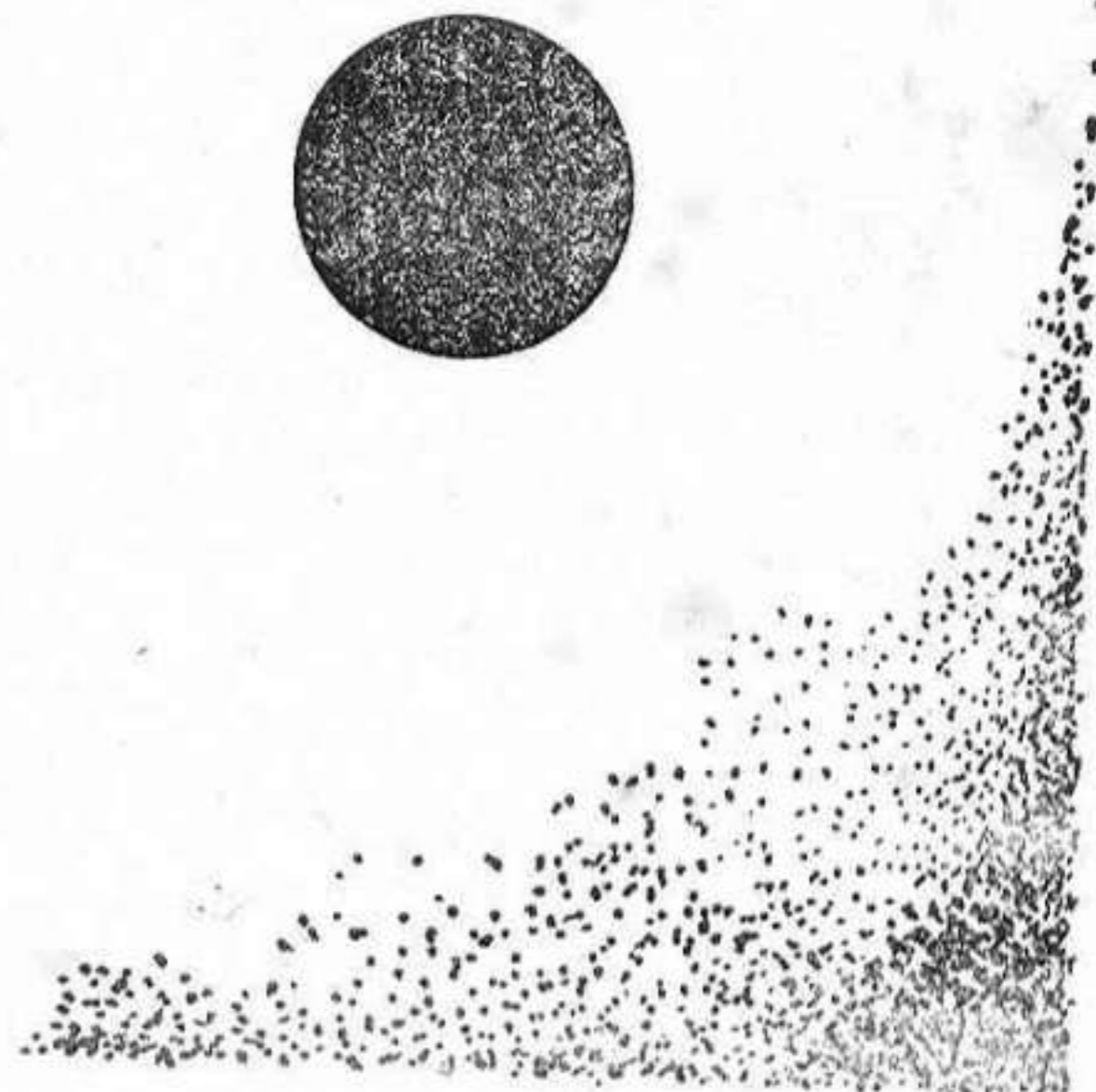
Redacción y Administración
MURALLA, 4

Centro de Venta y Suscripción:
Librería Batllósera, Ingenieros, 3.

IMPRESA

PER TOTA MENA DE TREBALLS DEL RAM

IDEAL

Manifest de l'home lliure

Llibertat! Llibertat!

La nova Aurora anuncia la llum refulgent d'un nou dia clar i esbandit de boires malèvols. Roja i càndida i eternalment vivificadora de l'esperit de l'Home que aspira a tenir clara consciència del seu ésser.

Llibertat!, Matrona egrègia, Estel lluminós, Font inestroncable de divins incentius.

LLIBERTAT:

Tú que vesses a l'ànima coratjosa la meravella de la teva puresa immaculada;

Tú que proclames amb veu ardida les imperturbables prerrogatives de la Raó;

Tú que ens atorgues lliberalment la nodridora sàvia dels teus pits;

Tú, Mare il·lustre dels grans Homes d'ideari, que viuen al redós de la teva ombra provident, en la immortalitat;

Tú que ens mostres els camins per on devem passar, que fugen, devés el benestar, de l'embull inextricable del món.

Una llum clara irradia del teu front polít per l'exemple de la Història. Ella fulmina l'anatema més cru als enemics del teu poder, negres ratapinyades de la maledicència, untats pels verins de la cobdícia i de l'ambició, i els enfonses en els antres profunds de l'oprobri universal.

* * *

Cantem la cançó de l'Home lliure.

Amem els eloqüents exemples d'aquells pròcers de l'Ideal que t'han retut un culte fervent.

Diu Rousseau:

"Sols els malfactors impedeixen al ciutadà ésser lliure".

I Reclus:

"La Llibertat no es mendica. Es precis conquerir-la".

I Shaw:

"LLIBERTAT VOL DIR RESPONSABILITAT, PERXÓ LA MAJORIA DELS HOMES LA TEMEN".

* * *

Volem proclamar ben alt els nostres pensaments. Si anem errats, que se'ns avisi la torçada. Si caminem drets, i mantes voltes per la drecera, que se'ns segueixi.

Volem la confraternitat dels homes d'esperit de l'Empordà.

Volem viure en una democràcia lliure, regida per l'Amor i la Intel·ligència.

Volem la germandat dels pobles, enc que tinguin un esperit racial distint del nostre i enc que tinguin una llengüa distinta.

Que la Llei subjecti a tots els homes i els vinculi dins una aristocràcia, única, de cervell.

Que la tirania sigui un exemple de pecat.

Que el poble es desperti a la fi del seu letarg i adquireixi una virilitat manifesta.

A la fi, ell ha de governar el món.

* * *

Llibertat! Llibertat!

Matrona egrègia, Estel lluminós, Font inestroncable de divins incentius.

Redentora. Pura. Clara. Noble. Única. Reial. Necessària.

Cantem la cançó de l'Home lliure. A l'Empordà la tramuntana llença sa cabellera amb noble rebeldia per la plana immensa i res és prou per deturar-la. Sigui doncs el nostre emblema l'esbandidora de les boires que velen la claredat del cel.

Una era de pau va a amanèixer.

Reneguem de les clapes grisenques de la Història.

Anem al Pervindre.

Pensant en ta Eternitat; en les conquestes realitzades; en les brillants gestes dels teus pal·ladins; en la clara visió de què als teus auspicis pot crear-se d'una Patria gran, comú, equitativa noble, cantem tots:

Llibertat! Llibertat!...

Després de l'enterrament

d'en Martí

per JOSEP SOLER GRAU

Tota la premsa catalana i lliberal que coneixem, ha dedicat sengles, diem-ne necrològiques, a la memòria d'en Martí Vilanova. «La Publi», «La Nau», «La Rambla», «Mirador», «El Dia Gráfico», «El Sol», per no citar-ne més. Són una mena d'assaigs que volen dir-nos al poble com fou d'ardent i heroic l'esperit del ben nostre dissortat amic.

I nosaltres volem dir que Ell fou amb nós, i que tots plegats carn i ungla; si voleu, els dits de la mà. D'una mà esquerra dolorosa, de la que l'un darrera l'altre foren arrencats els dits. Cinq dits de la mà nosaltres, res més; però d'una mà generosa, nervuda i decidida que no es daturava davant res. Perxò, ara l'un, ara l'altra, quedàvem desgafats; el camí fort, aspròs, ens desfeia; la lluita contra l'obra ancestral era aclaparant; les havíem emprès contra d'un bloc monolític del temps; contra un Moloc brutalment roent. I gaire bé l'últim de caure (encara queda desafiador en Pere Figueras)

ha set en Martí; de manera estúpida-com digueren ses darreres paraules.

Sí, de manera estúpida, però tràgica. La seva Siseta, el seu fillet Jordi—que no coneixem—, sense Ell! I nosaltres sabem l'altar que Ell els hi bastia a les devocions del seu cor, i cap imatge com aquestes més preudada i la dels seus pares Don Pep i Dona Rosario que l'hauran rebut acarant-lo, com ell volia i ells el volien, a l'alre món; si aquesta ultra existència és certa, que nosaltres voldríem que així fos tant de bó per Ell, que bé s'ho mereix.

I aquells periòdics que en parlen ens donen noms, i ens expliquen com fou l'enterrament de l'Amic, de grandios, de solemne, i si voleu d'espectacular. I calculen el nombre dels acompanyants, i suren xifres: tres mil, quatre mil, cinq...

Nó; van errats; no la veieren llurs reporters la gentada que l'acompanyàvem. Erem més, molts més; hi érem tots, no n'hi faltava ni un d'aquells que

en veritat i ben amagadament, com sota molsa, Ell estimava. No pas el seguici, no pas els espectadors, no pas als balconcs, finestres i portals havien de mirar. Era més endins; i llavors si que podien ovirar la multitud que l'acompanyava. Eren els proletaris, els obrers del taller a la ciutat; els treballadors del conreu, al camp. Eren els mariners de la costa; els menestrals de les viles, els botiguers, els mercaders, tothom qui l'havia vist, qui l'havia conegut i parlat. Hi era present tot el nostre Empordà, aquesta àrea lliberal—amb tota la importància que li dóna a la paraula el savi Unamuno—dolça i riallera, que els seus ulls amanyagaren i que darrerament enyorava pregonament.

Martí: en Nandu, quan va dir-nos de cara a tots que estaves entre nosaltres, va despartar altra volta la visió d'aquella teva rialla clara; d'aquell cop franc, de mà ampla, donat a Pesquena; i aquella decissió que vegades ens mancava i ens desorientava. Decissió que a tu també per massa empresa, per excés de dalt i d'aïany te s'emporta més enlaire.

L'Empordà vol l'harmonia, vol la cadència, vol la pausa balancejadora; i quan bufa la tramuntana, que barroerament de cop tot ho senyoreja, l'Empordà s'arrupeix, però poc a poc, mirant-la fit a fit, la torna calma i tranquil·la i la fa mare breçoladora. I Tú, l'Amic, però igualment que la tramuntana, ets més enlaire, i ets un símbol, que et feies tèmber i admirar, i ara sanejes l'ànima dels aixerreits i fas sentir l'Empordà.

El fet és ben significatiu: tothom, de més enllà de les cingleres, i de més enllà de Fluvià l'honora i et respecte. Et fan exemple i perafita de dreuera; però ja ho veus, és ARA, AVUI, després del martiri, darrera el sofrir. Abans, no; llavors, eres un perill, una amenaça un açot que flagel·laves, dient la veritat. I et deixaven viure en pena, en mig de l'angoixa, a l'obscuritat. Nosaltres ja no comptàvem; érem els morts en vida, els esparacats, els apartats a la branca del camí.

Som però al teu costat, a l'arrel d'on veníem, l'esguard posat en Tú; siguent sacrílegs pels ignorants; irreverents pels patriarques encarcerats; bojós pels sedentaris ben acostumats; sarcàstics i esbalotadors, cínic i incongruents, pels qui no saben res de com se fa la llevadura del nostre pa de cada dia, pels qui no senten res dels misteris del més enllà.

I et sentim com aletejes al vol nostre, que ens donaràs la raó pel teu signe més endavant, i que fora de la circumfe-

rència coral, ben poques coses valen la pena.

Reposa en pau AMIC NOSTRE, la millor flor a la teva tomba és la imatge que de Tú portarem per sempre davant dels ulls.

Super-realisme

per JOAN PALOL

Hi ha un vas sobre de la taula. El vas és de cristall finíssim i llis com el cristall mateix. Vaig omplir-lo d'aigua fins a la boca de dalt, i va caure entre escumes i bombolles de gotes de color iritzat. Mil punts lluminosos lliscaren pels costats formant al fons com una flor de fulles planxades.

El vas quedà tranquil i en ell reflexava com en un mirall riel·lant la claror de la llum encesa.

Una sed esfereidora m'abrusava, notava la llengua ardent dins la meua boca. Vaig posar els llavis damunt el líquid aplacador, beguent-ne fins la meitat. Sentí llavors que el foc del meu cos i de l'esperit anava calmant-se. Vegí com un fum quan s'apaguen les brases, i em pujà fins els ulls.

Passaren uns instants. Altra volta la mateixa sed; més intensa, més irresistible que l'anterior cremava la meua gorja.

Vaig buidar l'altra meitat del vas. Aquell segon refresc me féu sentir un inefable benestar. Tothom al vol meu semblava fondre's. Per fi la sed de sempre. Més puxant, més calcinadora, omplí mos pulmons d'aire bullent. M'ofegava, me retorcia cap al vas buscant consol. En el seu fons hi havia com una bombolla d'aigua que no volia deixar-se engolir per la meua boca, que demanava igua. Vaig acabar l'ampolla intentant inutilment apagar el desig.

La bamboila, la làmina d'aigua restava immutable al fons del vas. Jo no sabia que fer. Aquella perla d'aigua, aquell gotim, inasequible me fascinava. La seva atracció era superior a mes forces.

Foll de ira, agafí el vas amb les dues mans i el rebotí a terra amb tota l'ànima.

Els troços s'escamparen com brillants de quincalleria.

En mig d'aquella quincalla hi havia encara mirant-me fixament, la gota de aigua! Però, ... no era aigua! ... Era una

bambolla d'aire closa en les parets de vidre del vas.

¡¡Ai aquell infinit dels meu desitjos, era solsament una tala de fabricació!!

Decia "El Autonomista"

"La Galería". Con este título acaba de aparecer en Figueras una revista semanal. Su formato es de buen gusto; su impresión tipográfica excelente, teniendo en cuenta lo reducido de su precio que sin duda será gran factor para su pronta divulgación. La profusión de artículos que cada número contiene, son de redacción brillante, y los temas que en ellos se tratan, atractivos, interesantes; la información, limitada tan sólo a la comarca empurdanesa, completa y bien cuidada.

En el artículo de presentación, hemos buscado el cariz político-social que inspira a la nueva publicación, y, a pesar de que no fija programa, ni señala bandera, ni expone en forma clara y concreta el ideal que la ha parido, nosotros creemos haber descubierto las intenciones del nuevo colega y sospechamos haber adivinado las causas—bien fundadas—de su estilo obscuro, confuso, indeciso, al decir el por qué de su aparición.

Sólo añadiremos que hemos visto en la nueva revista empurdanesa a un querido colega que se inspira en los ideales de la democracia pura y acción izquierdista, a un amigo del pueblo trabajador y humilde, a un defensor del sentimiento de libertad innato en los hombres del Empurdán: TERRA DE LLIBERTAT, EN DIRIA JO DE L'EMPORDÀ PER FER-NE TOT L'ELOGI AMB UNA SOLA PARAULA.

En forma de folletín publica un interesantísimo trabajo sobre "Sant Pere de Roda" debido a la bien templada pluma de nuestro amigo don Antonio Papell, culto Archivero de la Diputación provincial.

El trabajo del señor Papell, es lo mejor de la revista. A su riqueza de estilo, puede añadir el autor su competencia, su erudición, su dominio sobre el tema; no en vano el señor Papell ha recorrido las principales bibliotecas, donde ha podido adquirir el completo bagaje de datos que posee para abordar tan delicado tema.

Deseamos al nuevo colega una vida larga y próspera.

EMPRESAS DE CONSTRUCCIO D'OBRES

per tot arreu

TOMAS ESPIGULE

Projectes i pressupostos

Lasauca, 10-Figuères (Empordá)

LA MEJOR COLOCACION DEL DINERO

-:- BANCO DE LA UNIÓN-MADRID -:-

Asociándose a nuestro Banco, además de constituirse un capital, jugará gratis todos los meses a la lotería Nacional y podrá tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

Suscribiendo nuestro contrato, tendrá siempre automóvil nuevo.

Agencia para ataluña y Baleares: Paseo de Gracia, 48, 1.º

BARCELONA

Representante en este partido: Jerónimo Barman, Perelada, 18 Figueras

Agente de las Compañías. «ZURICH» y «ROYAL», potencias financieras de primer orden en los ramos de Accidentes e Incendios respectivamente.

Consultas a cualquier hora del día.

M. CAMPS DALFO

Fábrica de bebidas gaseosas

Esclusiva "champanilla"

Cerveza de las mejores marcas

Pasteurizada con maquinaria moderna

La Junquera, 27

Figueras

Gran fotografía Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos
al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados

Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)

Teléfono, núm. 14

Figueras

Dos Conferencias

En el Centro de Excursiones

Días pasados dió su anunciada conferencia en los salones de la mencionada entidad, nuestro particular amigo D. Francisco de A. Castellví y Vila, Profesor de Educación Física y Director del Gimnasio Ibérico de nuestra ciudad.

El acto vióse concurridísimo, asistiendo numerosas personalidades entre los que recordamos al Excmo. Sr. Alcalde, Director del Instituto Nacional de 2.ª Enseñanza Sr. García Fayos, D. Eugenio Gaite catedrático de Agricultura y Terminología, Sr. Almellones Jefe de Policía de la Frontera, Sr. Pascual Capitán Profesor de Gimnasia, y otros muchos que sería prolijo enumerar. El acto fué presidido por la Junta de Gobierno del Centro, presentando al conferenciante el Vice-presidente D. Lufs Casals, quien enaltció en hermosas frases la personalidad del Sr. Castellví, como médico y como profesor, leyéndose acto seguido, una sentida carta del Sr. Teniente Coronel D. Vicente Iturralde, rendido admirador de nuestra querida Figueras y todo el Empurdán, en el que pasó una buena parte de sus mejores días, y amigo del conferenciante, lamentando vivamente no poder hallarse presente en el acto de la conferencia.

Hecha la presentación, se levanta el Sr. Castellví, siendo su presencia aplaudida por el numeroso público que llenaba el local.

Describe a grandes rasgos la educación integral que es a su juicio la que debe seguirse para obtener el máximo de beneficios, obteniéndose por tal procedimiento el ser más perfecto de la Creación.

Hace reseña de la función respiratoria en su doble aspecto anatomo-fisiológico, dando saludables consejos para la profilaxia de las enfermedades del aparato respiratorio, pudiéndose lograr con su conocimiento y práctica, evitar numerosas y gravísimas enfermedades, entre

ellas la tuberculosis, de cuya plaga se cuentan cuarenta mil defunciones anualmente en España, cifra de mortalidad que debe reducirse a toda costa popularizando los medios profilácticos adecuados.

Bajo este punto de vista, expone que la educación física es preponderante en las naciones adelantadas y fuertes, remarcando que las que no cultivan y popularizan esta rama de la medicina, contrastan evidentemente por su marcada decadencia.

Expone los fundamentos de la Kinesiterapia diciendo que el ejercicio es ni más ni menos que los demás medicamentos, que debe clasificarse citando a este efecto la opinión afirmativa de varios autores celeberrimos en la materia. Expone los movimientos especiales llamados respiratorios, acompañando su exposición con clarísimas proyecciones que dan al oyente idea exacta de los mismos.

Seguidamente define los movimientos respiratorios pasivos, o sean los ejecutados con el auxilio de otras personas o máquinas, en virtud de los cuales la caja torácica actuando como fuelle, mediante la presión atmosférica y el vacío que se produce mediante los citados movimientos, introduce el aire en el interior de los alveolos pulmonares, regenerando el órgano y restableciendo la función en muchas zonas indudablemente enfermas y poco activadas.

Cita un caso de muerte aparente, en que tuvo que intervenir y que la desintoxicación y restablecimiento de la función respiratoria normal tratada por la respiración artificial o pasiva, duró más de doce horas auxiliada por algunos farmacos, obteniéndose al fin los más brillantes resultados.

Dedicó últimamente frases de encomio a la Junta de Gobierno del Centro de Excursiones y Sports por su actuación dirigida principalmente por Don Ramón Soriano, Jefe de Educación Física de este

Partido, entendiendo que dicha Junta cumplía el programa de la educación integral, recordando las célebres frases de Hanss Espitzzi: Hay algo que como la Ciencia es de todos los pueblos y de todos los hombres, el amor a nuestros hijos. El criar a nuestros hijos sanos y fuertes, es deber primordial de todo estado. Sigamos este hermoso ejemplo y tendremos la seguridad de cumplir uno de los más altos deberes patrióticos.

Las últimas palabras del Sr. Castellví fueron coronadas por un vivo y prolongado aplauso, recibiendo muchas felicitaciones de los presentes.

La conferencia que duró algo más de una hora resultó instructiva y amena.

En Atenea

La conferencia de Don Ramón Reig, dada en el Salón de Atenea, primera de las del curso actual, de las organizadas por el "Liceo Monturiol" fué espléndida. El local quedó completamente ocupado por selecto público. El conferenciante desarrolló su trabajo ante la atención más concentrada del auditorio. El trabajo del Sr. Reig resultó admirable. Nos hizo ver lo que se propone la verdadera Arquitectura. La construcción de hoy no puede ser como la de ayer. Hizo pasar ante nuestros ojos interesantes proyectos de hospitales, hoteles, estaciones, etc., y en todos ellos pudimos constatar que la finalidad que persigue hoy el arquitecto es ganar espacio y huir de la decoración; ésta no es la construcción. El cemento armado se presta a revolucionar la técnica conocida hasta hoy.

Sentimos no disponer de espacio para dar al trabajo del Sr. Reig la extensión que pensábamos.

Aplaudimos con este motivo la buena orientación del "Liceo Monturiol" y deseamos que no se interrumpa el rosario de buenos propósitos para el futuro. Nuestra felicitación a todos.

El premio 3.º de la Lotería Nacional para los asociados del «Banco de la Unión». Núm. 1610

En el sorteo de la Lotería Nacional del día 2 de este mes, han correspondido el TERCER PREMIO, LAS APROXIMACIONES Y CENTENA a los accionistas del BANCO DE LA UNION.

Dichos tercer premio, aproximaciones y centena, importan CUARENTA MIL PESETAS.

Asociándose a este Banco, además de constituirse un capital, se juega gratis todos los meses a la Lotería Nacional y se puede tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

SE SOLICITA REPRESENTANTES

Agencia para Cataluña y Baleares:

Paseo de Gracia, 48, 1.º BARCELONA

B A I L E S

per CHYKY'S

EL DE SOLTERS DEL MENESTRAL

Quin bé de Déu de cares boniques al Menestral. No creïem ésser en una sala de ball. Més pensàvem trobar-nos en un jardí on les flors eren formosures que desafiaven als admiradors a que es decidíssin a triar quina en fos més!

Impossible fer-ho. Talment hom quedava enlluernat!

Com resenyar-les una a una? Tasca difícil i llarga, improva. Hom farà el que pugui. Com que la memòria és flaca, de moltes precioses m'oblidaré, però perdóneu-me, faig el que puc, he dit.

Eren un ramillet totes plegades, i el conservo com un record d'aquesta vetlla inolvidable.

Remei Plaja, vestida color de rosa, es vejà molt festejada; Assumpció Bastons, detaronja, estava castigadora; Elvira Bassagañas, de blanc, la rondajaven els balladors com papallones; Mercè Lofre, de blanc, tenia feina amb en «Juan»; Maria Chantier, blau fosc, amb molta raquesta; Encarnació Cabré, de vermell amb «mantón» rosa, una flor al cap, fou la prenda d'un quota; Juanita Marín, de rosa, amb tirabuixons, ens féu recordar temps passats; Lolita S., de verd, va tenir un repertori estupendo; Trini la Modisteta, de fosc, devia estar a dieta... no ballava; Marcó, de verd, assetjada com de costum; Celia, de rosa pàlid, voltada d'admiradors; Rosita Gibert, de blanc, «castigando suavemente»; Rosita Copa, de blanc, que entonava molt amb la seva cara de àngel; Nita Navarra, de cendra, com sempre tan simpàtica; Pura Pintor, de roig, molt gentil - quasi tots els balls els va prometre dues vegades; Carme Solá, de blanc, féu patir uns quants cors juvenils.

També notarem que la senyoreta Ferrer prenia molt d'interès per cert jove.

Ens sorprengué molt agradablement la presència de la bonica Juanita Lloret; solsament hi trobarem a mancar la senyora Matilde Isach.

Ens estranyà que la Rosita Costa no hagués comparegut a un ball tan lluit.

En el tango dels «guapos» com s'anuncià, les senyorettes havien d'anar a buscar els joves. Però cap s'hi atrevia. Els joves ja els hi havien promès per endavant... Això no és just!

Durant aquest tango, vejèrem a dalt, a la barandilla, un floret de joves, que creiem varen allunyar-se del bullit per evitar el disgust de donar «carbassa» a les senyorettes que tinguessin el desig de

treure'ls a ballar... Entre ells recordem en Soler, J. Carbonell, J. Puig, J. Chantier, i d'altres. El qui no es vejà ni a dalt ni a baix fou el «valentinesco» Guti, ço que estrenyem molt; doncs hi havia la seva simpàtica Mercè.

¡Falet! ¡Falet! mira que et varem veure com t'aprofitaves; no hi ha com un ball de Carnaval perquè els tímitids s'enflin... Heriberto i Berto ¡també! ¡també! feren de les seves!

Per excés d'encerament del saló, la formosa Chantier no va ésser afortunada en caminar... també relliscaren en Ribes al cercar balladora... per no ésser menys en Pujol, dues vegades.

Quan el ball de Solters a Casades i Casats a Solters, en Guillemet deixà la seva dama a en Rocalba, i ell ballà amb la Bassaganyes. Bassaganyes (don Pepe) va fer-ho amb la Bastons, i no es comportà malament, no! Algunes parelles es varen cercar solsament per poguer ballar aquest ball, però la Comissió estava alerta i els divorcià.

El confetti i les serpentines es derrotaren, promoguent-se amb les boles de neu una batalla campal. Servien de blanc els balladors.

Els Jordans, els Careaga, en Raurich, en Riera, en Cordoní, etc., junt amb les senyorettes Bastons, Bassaganyes, Isabel, etc., al descans s'entretingueren jugant al didalet.

Què me'n digueu del Ball robat? Aquest se feia per primera vegada a Figueres. Fou molt divertit. Es canviaren sovint les parelles. El «Juan» s'emportà la Merceneta al segon pis de por que li robessin.

Ribes, Pujol, Subirós, Ribera i Puente-dura, els de la Comissió organitzadora del ball, sempre «dandys», fins se posaren coll de menjar «caneloni». Els felicitem...

RELOJERÍA Y FINA MECÁNICA

Bernardo Abenza

(Sucesor de Jerónimo Batlle)

Reparación de Relojes y aparatos de alta precisión.—Taxímetros.—Contadores kilométricos.—Voltímetros.—Gramófonos. Todas las reparaciones son garantizadas

Rutilla, 27

FIGUERAS

Ramblejant

per KOLIN

■ Dies humits, dies llefiscosos, els passats. Les caballeres s'estiren i les «coiffures» no fan goig. Però, xicots, dues conegudes nostres de les més el·legants, que no volem mencionar

per a guardar el secret de llur bellesa, ens sorprengueren amb el manteniment dels seus ricats.

Ho sabeu?—Doncs, obra de Jacques, l'artista.

Teniem, o no pupila?

■ La G. es perd de vista, anant en bicicleta.

Xicots, compreu-se una patineta.

■ N'hi ha que fan «furor, terror y pavor». Però cap fa un favor.

■ Un dels sportmans de més distinció, element prestigiós del Club de l'embrague, en té dos: no sab per quina decidir-se.

Quina serà la que li atorgarà el «sí»...

■ Rius que venen, rius que creixen, rius que es surten de mare, rius que rius, però la Rios festeja, i nosaltres a l'aigua.

■ Els uns vénen d'aquí, els altres se'n van d'allà; i com diu la cançó «jo crec que els uns i els altres tenen raó». Què me'n dieu Pere, Joan i Ramon.

■ En Josep M.^a, altre dels del club de l'embrague, ha retornat veloçment a casa i desseguit ha fugit. Home!, no sabem que dir-hi amb aquell abric de les espatlles de valent.

■ Hem notat una parella molt caramel·lada. Hi haurà casori?

Visca la Marieta, i fora mosques!

■ Dieu-li N. C. (que no vol pas dir Nas de Canya) i endevinareu que està tarumba per una rossa que rosseja al costat d'una morena que ens treu de tino.

■ Tenim una nena que delira pels homes de mar. Apa, Ros, ja ho sabs doncs, a fer-te peixeter!

■ Miri Lolita cada dia estem més encantats de tu. O poses «sombri·lla» als teus ulls, o algun de nosaltres hi caurem. Es tan «Chantier», que vol dir «colpidor», el teu rostre!

Paquita Sellas

MODISTA

Profesora de Corte Sistema Martí

Perelada, 49, 2.º Figueras

Empresa de autos "GREGORI"

Plaza Pi y Margall, 4

FIGUERAS

Líneas de ómnibus: Figueras-Rosas-Cadaqués; Rosas-Vilajuiga; Puerto de la Selva-Llansá
Servicio de automóviles Hispano-Suiza — Omnibus para excursiones — Taxis de alquiler — Venta de Gasolina — Teléfono número 30.

Gran stock de cubiertas y cámaras de las marcas «Dunlop» y «Bergougnan». — Agente exclusivo en esta plaza para la colocación con prensa de los macizos «Bergougnan».

Lluís Sala Oliveras

Consultori mèdic d'instalació moderna

HORES DE CONSULTA: Matins.—Tots els dies menys els Diumenges de 11 a 12 i mitja.
Tardes.—Els Dimarts, Dijous i Dissabtes no festius de 6 a 7.

Plaça de Catalunya (del Gra) — Figueres

GRAN DEPÓSITO DE PIEZAS de Cemento Armado

Lavaderos portátiles desde 100 a 500 litros.—Depósitos para agua, vinos y alcoholes desde 100 a 1.000 idem —Grandes tuberías de cemento portland para riegos y alcantarillados con existencia de 10 a 60 cm. de diámetro.—Fregaderas de granito de varias formas y medidas.—Lavamanos frontales y rinconeros.—Asientos para retretes de varias medidas y toda clase de objetos del Ramo.

FELIX TORRES-Muralla, 8 FIGUERAS (Empurdán)

BANCO de FIGUERAS

DE L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRESTITOS — CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA.

CASA DE CONFIANZA, ECONOMÍA Y RESERVA

ESPORTS

Tenim a punt de sortida l'extraordinari a honor dels nostres campions futbolistes. Esperem que plagui per l'honor que es mereixen. Valdrà com sempre, 15 cts.

L'Unió guanya al Girona per 4 a 1

Glosari d'esports

Feia sis anys que la Unió figuerenca no havia pogut vèncer al Girona. Diumenge el va poder guanyar pel contundent resultat de 4 a 1. Es una bella gesta confortadora, ensems que prometedora de retornar a aquells temps de victòries continuades. Ara crec jo, que seria hora de fer quelcom seriós en qüestió de futbol. El títol de campionat dona a l'equip certa solvència que pot donar el seu fruit. Es un títol guanyat al camp de joc, sense cap mena de truc i per tant, que demostra la classe indiscutible de nostres equipiers. Si es té en compte doncs que l'equip pot reforçar-se amb el reingrés de Carbonell i Felip podem dir ben alt que l'equip haurà aconseguit dintre poc arribar a un nivell envejadíssim.

Perquè doncs, limitar-nos a jugar amb equips provincials que res han d'ensenyar-nos, com no sigui una lluita fratricida? Bé està jugar el campionat per tal d'aquilatar valors anualment. Però una volta finit aquest és deure de tots procurar el millorament de l'equip. I aquest millorament no pot obtenir-se com no sigui a base de jugar amb equips de tècniques diferents i de potencialitat superior a la nostra.

Així, doncs, entenem que ha arribat l'hora de tornar a aquells temps que tots els equips de Catalunya passaven per nostre camp i la majoria d'ells eren batuts. Avui més que mai que existeix una lliga amateur, s'ha de procurar—no solament jugar amb els que han quedat finalistes de les altres lligues provincials—sinó amb tots els classificats. Suposo que aquests Clubs, desitjosos de nostre mateix alé de perfeccionar el seu futbol veurien amb plaer immens poder-se desplaçar a Figueres i que ho farien oferint les màximes garanties i condicions.

AL CAMP LOCAL

Diumenge passat al terreny de joc dels actuals campions provincials, contendiren contra els que fins ara ostentaven el títol.

La U. D. Girona, ens causà una pobre impresió, tant pobre, que no podem acabar d'entendre el perquè els gironins han deixat de pendre part al campionat provincial, alegant una gran superioritat sobre els demés clubs de la província, ço que—al menys per ara—no ho han pas ben demostrat; estem convençuts que si a hores d'ara tingués de començar el campionat, no tindrien cap inconvenient a pendri part.

Els jugadors locals, no tingueren pas una tarda de lluiment, i tot hi això, si la Providència en forma de pals no s'hagués

posat a favor dels gironins, estem convençudíssims que el tanteig hauria pujat a sis o set gols.

Arbitrà en Corselles, i a les seves ordres, els campions s'arregleraren així:

Brú-Santamaria, Noguer-Medina, Bosch, Madern-Jordà I, Mas, Naval, Pinadell i Jordà II.

Sortiren també al camp, a rebre els aplaudiments i mostres de simpatia els jugadors Juandó, Carreras i Gutiérrez, els dos primers seriament llesionats durant el campionat, i l'últim una lleugera indisposició li ha privat de jugar el partit de homenatge tal com li corresponia.

De sortida, sembla que el Girona ve decidit a guanyar, fent anar de "bòlit" als locals. L'encertada actuació de Santamaria i Noguer, és obstacle de que puguin posar a la porta local en perill.

Pausadament els locals van revifant-se; els mitjos comencen a donar fe de vida, i ara són els locals els qui dominen lleugerament, donant ocasió a que el veterà defensa gironí Bosch es llueixi, no per facultats, sinó per l'experiència de jugador.

En una de les arrencades dels locals, la pilota cau bombejada sobre la porta, rebotant al pal travesser, l'agafa Florença al mateix temps que Naval i Mas entren decidits, entrant a gol junt amb Florença. L'àrbitre pita faut. Els jugadors locals protesten, però aquell no reclusa la seva decisió i anula el gol en mig de les protestes dels jugadors i part de públic local.

Els locals s'animen més, i dominen amb insistència.

Una topada de Bonfill i Bosch, aquest es llesiona lleugerament i té que retirar-se, sortint Carbonell a substituir-lo.

Un xut de Mas és desviat a corner; tirat per Jordà I és allunyat fluixament per un jugador del Girona, remata Medina i Dabau desvia la pilota amb el braç, castigant-se la falta amb el corresponent penalty, que tirat per Mas val el primer gol de la tarda.

La davantera figuerenca es mostra faltada de xutadors, ço que fa que l'accen-

Sastrería SANCHEZ

FIN DE TEMPORADA PRECIOS INCREIBLES

Gabanes confeccionados
a cualquier precio

Espectacles

per DON SERVANDO

ACEITES Y GRASAS MINERALES

-:- LUBRIFICANTES -:-

La Comercial e Industrial Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi - Subida Catedral, 4

GERONA

tuat domini a que tenen reduïts al Girona no dongui el seu fruit; però Carbonell, tot d'un plegat, passa la pilota a Pinadell i aquest la passa alta a Mas, que xuta de boleia anant la pilota forta com una mala cosa; l'lorença bloca, però la potència del xut de Mas, fa que li escapi la bala, marcant així els figuerencs el segon gol.

Poc després fineix la primera part. Al so tir els equips per jugar la segona, hom veu reparar Bosch, i Carbonell ocupa el lloc de Naval.

Tothom creu que el Girona ara, ajudat per el vent, donarà una mica d'impressió, més no és pas així; passen uns vint minuts de joc aburridíssim quan tot d'un plegat Jordà II agafa una bala perduda a mig camp i escapa com un llamp, passant-se a Teixidor, Mas, Bonfill i Bosch, i tranquil·lament desvia la bala al lloc oposat on es troba Florença, aconseguint el tercer gol.

Aquest tanto dona una injecció als locals, ço que fa que tot hi jugant contra vent tinguin acorralats al Girona. Es en aquests moments en que si l'Unió hagués tingut sort hauria aconseguit quan menys un parell de gols més.

Una altra arrencada de Jordà II, és tallada per una incorrecció de Teixidor que no és castigada tal com es mereix. Un xut d'aquest mateix, dos del seu germà i un de Carbonell en pocs moments, tots moriren als pals de la porta, també unes parades magnífiques de Florença, que es pot dir que salvà al Girona d'una severa derrota.

Amb tot i això els figuerencs apreten de mala manera i no s'aturen fins aconseguir el quart gol de la següent manera: Madern es troba la bala als peus i dribla a tres jugadors contraris, arriba a l'àrea de defensa i llença un fort xut que rebota al pal, mes Carbonell, que es troba a l'aguait envia una canonada sense contemplacions que no hi valen ni pals ni porter.

Falten pocs minuts per finir el partit, i els de casa ja no s'hi maten, lo que dona

lloc al Girona perquè pugui fer alguna escapada; en una d'elles Brú ens demostra que encara es recorda de què va, i que quan hagi fet alguns partits i tingui confiança en ell mateix, serà igual i superior potser de com era abans d'operar-lo.

Quan faltaven escassament tres o quatre minuts, una escapada de l'extrem esquerra, agafa desprevinguts als defenses, ço que fa que pugui batre a Brú fàcilment hi salvi l'honor pel Girona.

Sobresortiren dels locals, els dos defenses i els tres mitjos quan hi hagué en Bosch de centre. La davantera en conjunt molt millor a la segona part amb Carbonell que no pas la primera amb Naval; individualment Jordà I i Pinadell. Brú, només va tenir una sola ocasió a les acabelles del partit i va sortir-ne esplèndidament.

Del Girona: Florença, Teixidor, Bonfill i l'interior esquerra. Els demés molt irregulars.

Ja em dit al començament que en conjunt ens decepcionaren i que pel que es veu a Girona els passa el mateix que tots els clubs provincials per més que es proclamïn una superioritat que no tenen, al menys no ens l'han deixada veure.

A DARNIUS

El passat diumenge el primer equip del "Comerç F. C." d'aquesta ciutat, va traslladar-se al veï poble de Darnius per a contendre en partit amistós amb el de igual categoria d'aquella localitat, del qual sortiren guanyadors els figuerencs pel resultat de 3 a 0 marcats de brillant forma per Rubio, Soms I i Balansà.

L'equip que alineà el "Comerç F. C." estava constituït per: Borràs-Trías, Sastre-Tomé, Pastor, Soms II-Patricio I, Balansà, Rubio, Patricio II i Soms I.

COPIAS A MÁQUINA-Perelada, 18, 2.º

Cine Jardín

Aquesta setmana no haurem d'ésser tant extensos com l'anterior. I és que el programa de cine malgrat treballar-hi un as de la cinematografia com Ramon Navarro no fugia de lo vulgar. Ja ho havem repetit mantes vegades i estem cuïts de repetir-ho. El nom no fa la cosa; ni la fama d'un artista és prou per a fer obres magnes.

«Adriani-Topete» era el plat fort del programa. Cal dir que com sempre que han actuat a Figueres aconseguien reeixir en el seu treball. I és que Adriani és una dona formosíssima i atraient, que no balla malament i que sab cantar amb intenció; i «Topete» és un «caricato» dels que fan respecte.

Sala Edison

«El Ring», pel·lícula anglesa, no va pas ésser cosa de l'altre món. De presentació regular, interpretació i assumpte... el mateix que en totes les pel·lícules de la boxa.

«Soledad», ja és altra cosa. Va plauré'ns, però la trobarem excessivament llarga. Aquella munió de gent que es passeja sense anar en lloc, per atabalar i, fa venir ganes de restar en la més trista soletat. La interpretació però que li donen Glen Tryon i Bàrbara Kent és excel·lent. Resumint: una bona pel·lícula però inferior a algunes interpretades per aquest genial actor.

Les germanes Llàcer, tot i fent-ho bé no varen agradar. I és que a Figueres, com a gairebé tot Catalunya, així que senten castanyoles, ja posen la cara llarga com si els anessin a matar. En qüestió de coupletistes, l'art favorit és el frèvol. Tot el que sia apartar-se'n, és anar contra els propis interessos.

Casino Menestral

Un èxit remarcable assolí la projecció de «Gavilanes», reprise esperada per el públic amic del cinema emocionant. Vejam si aquest èxit serveix d'experiència a l'actual empresa. El públic de Figueres—el que va al menestral al menys—no té confiança en els programes en els quals se'ls anuncien artistes i pel·lícules noves. A nosaltres, modestos aficionats,

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 15 pral.

FIGUERES

ens sembla que si cultivés la projecció de «reprises» d'èxit reconegut assoliria majors èxits que els que fins ara ha assolit. O si no, que ho provi.

La companyia Mestres-Querol està arribant a les acaballes de la temporada. No ha aconseguit portar cap ple al teatre, però, en canvi ha pogut demostrar ésser una de les companyies perfectament conjuniades. En sa darrera actuació aconseguí un èxit indiscutible el primer actor Josep Querol, que ens serví un «Papà Lebonnard» excel·lent. Felicitats.

Generals

Al diumenge a la nit nostres sales de espectacles—en general—feien llàstima. Entre els balls del dia anterior—en els quals no es limiten a ballar, si no a buidar materialment les butxaques dels balladors i públic mitjançant el truc de les rifles com qualsevol botiguer que regala cupons per acreditar la mercaderia—, i el fred, que es féu sentir més fort que de consuetut, deixà als nostres empressaris amb unes ànsies de plegar el ram i fer-se frares, que si es repeteix massa sovint serà «el no va más» de les debacles.

COMPRESUS CALZADOS EN

“EL GLOBO”

RELLISCANT

per G. BUCH

La cintura de castetat...

El professor Rossi, de Rouen, acaba d'inventar una cintura qual finalitat és la d'establir entre les joves balladores i els seus cavallers una zona neutre que

impideixi tot contacte directe dels cosos.

El professor Rossi, de Rouen, no ha fet més que perdre el temps. El professor Rossi ha tocat l'esquilla. Ell no es dóna compte que la seva nova i enginyosa invenció no serà presa en consideració per ningú. Crec que la seva idea és una mica massa fora de temps. Avui ja s'està massa acostumat a estrenyre's i abraçar-se tot dansant. Aquella època encisadora dels minuets, de les gavottes, de's llancers, i dels rigodons, ens sembla irrevocablement perduda; avui a ningú li plauen les gracioses reverències de l'ahir. Les danses modernes són realistes, exòtiques, i nosaltres havem acceptat ja fa temps, i amb immens plaer, tot quan és salvatge, inestètic, brutal.

El professor Rossi és un innocent.

Ell volia evitar amb el seu aparell un perill inevitable.

Ell vol aportar en una atmòsfera lleugera i artificial la vella i insípida moral d'aquells que odien les danses lascives. Ell hauria fet millor que s'hagués dedicat de pla a lluitar per abatre les danses modernes.

Mai es deu acceptar, en principi, tot quan es califica d'immoral.

Que aquells que tinguin duptes o remordiments no vagin doncs als dancings o a les sales de ball. No hi ha pas dret

de predicar la moral en indrets on ja es sab que llur destinació no té res que veure-hi.

La cintura de castetat, sobre robes transparentes i vaporoses seria d'un ridícul inimaginable.

Un ballador o una balladora no acceptaran mai el proveir-se de l'invenció heròica del professor Rossi. Encara és recordada amb horror, per uns i altres, aquella època en que regnava l'odiosa cotilla.

I si, en nom de la moral, s'obligava a les balladores a inquirir llurs beutats dins aquest lúgubre instrument, tots els dancings i sales de ball haurien de tancar indefinidament per manca de parroquia.

Però, és que aquest innocent professor no sab que avui les dones, per trobar-se més desinvoltes, no sols s'han desfet de la cotilla, sinó que ja fins la camisa els hi fa nosa? I doncs?

El professor Rossi ha perdut miserablement el seu temps. Ell hauria fet millor de crear una nova dansa encara que hagués tingut d'inspirar-se en el kangur o l'hipopòtam. Potser, qui sab si se hauria assegurat l'immortalitat.

Libreria

Batllosera

LLIBRES

LLIBRES

LLIBRES

Enginyers, 3 Figueres

MUEBLES

FIGUERAS

en 974 la vila d'Ulcella, a la Cerdanya (1); en 970, el noble Adelard Aurisco i sa muller Adalez, vescomtesa, li atorguen una masia amb totes ses pertinences radicada en el territori de Narbona, que comfina amb la catedral de Sant Just i Sant Pastor d'aquella ciutat. (2).

Com era el monestir o la cel·la que Tassi enderroca per a edificar-hi la nova església?. Això és impossible d'esbrinar-ho. Possiblement seria una petita construcció alçada amb mires a la naixent escola romànica. Els monjos devien aprofitar les pedres treballades que es trobaven per la rodalia. L'arquitecte degué inspirarse molt amb elles per les seves construccions. Andreu de Simon Pontero, en el seu manuscrit inèdit, al parlar de la concòrdia feta entre Tassí i l'abat Acrede de Banyoles, en presència del comte Borrell i altres nobles, diu que en l'any 948 ja li deien antic al monestir "que debí ser de primera fundación". També Villanueva assegura que en l'any 934 se'l suposava també antic i que els seus dominis se extenien fins als estanyes de Castelló junt a l'església de Sant Joan ses Closes. Els documents diuen que l'església era "vetustíssima".

Què suposa això? Per una part sembla impossible que en el decurs d'un segle hagués adquirit les propietats tan extenses com veurem que tenia. Però per altra part, com és que ans d'Hildessinde, el fill de Tassí i el primer abat conegut, cap referència no es tingui del cenobi? L'explicació més congruent és que en el temps de Tassí s'instituí a Sant Pere l'ordre benedictina.

La imaginació podria florir al recer d'aquestes dades, que és lo que han vingut fent molts dels historiadors de Sant Pere de Roda. Es cert, però, que amb el noble i més tard monjo Tassí, el monestir adquireixi una preponderància estrepitosa. Aquest adjectiu crec jo és el més encertat: talmant semblava que les campanes deixaven sentir-se arreu del món, preconitzant la seva grandesa.

El sacrifici i l'entusiasme d'aquest home vessen continuament en la seva història. Els ulls dels poderosos es fiten a la muntanya

(1) Pujades.—Obra citada, vol. VII. p. 164.

(2) Pella i Forgas.—obra citada, p. 419.—Monsalvatge.—obra citada p. 18.—Marca-app. LXXX. "in Cerdania in villa Viceia cum tota illa parrochia et decimis et primitiis Sancto Petro donavi in Rodas..."

CAP. V.

HISTORIA DEL MONESTIR

Es ben errivol de judicar el temps de la fundació del cenobi de Sant Pere de Roda. Voler alambinar en l'hermetisme dels segles, avui, que tan exhaurits estan els arxius a l'Empordà i tan rebuscats els oficials, és voler crear faules per l'istil de les de Carlemany.

Monsalvatje, l'infatigable i mai pro alabat investigador del passat de nostres terres, casi bé desconegut en la present època, cita que en l'any 880 ja s'ona el nom de Sant Pere en un judici celebrat entre els abats de Sant Esteve i de Sant Policarp de Banyoles, reclamant abdós sa possessió (1). Se sab que en el segle IX era una modesta cel·la que depenia directament del cenobi de Sant Esteve i que es distingia amb els tres noms de Sant Pere, Sant Andreu i Sant Pau. Els dos últims es suprimiren quan el monestir fou declarat independent d'aquell poder en 934 i posat baix la subjecció de l'Església de Roma.

Si existí molts anys enrera, com afirmen alguns autors poc es crupulosos sense cap llei de fonamentació, això ningú no ho sap. Possiblement devia ésser un humil priorat, centre de recolliment, amagat a les cobejoses mirades dels exércits de Muça, el gran cabdill alarb que s'apoderà de les terres totes de l'Empordà. Es endebades esbrinar si tenia monjos i quina era la "regula" que obefen els servidors de la cel·la endinsada en la selva atapeïda i milenària de la muntanya de Rhodas. Cap dels seus abats no figura en els

(1) Francesc Monsalvatje i Fossas.—Los Monasterios de la diócesis gerundense, vol. XIV, p. 10.

concilis anteriors al segle X. El primer nom que es destaca d'aquella ombra indeleble és Tassi, que va unit a una transformació radical, doncs en la data en què apareix es procedí a la construcció del temple, assolint l'independència absoluta dels altres monestirs.

La figura de Tassi és la primera llum pròvida i certa que se para la prehistòria de la història del monestir de Sant Pere de Roda. Tassi és un noble que figura ja en la construcció del cenobi de Sant Quirc de Culera (1). Villanueva transcriu un document de l'any 945 tret de l'arxiu de Sant Pere en l'any 1749, quan el monestir s'havia ja traslladat a Vilasacra; Tassi, fill d'Hildessind i de Levogoda, casat amb Amalvigia i després amb Hisblanda, dona junt amb els seus fills Lebogodo i Eldessind (observis la procedència goda d'aquests noms) varies terres al cenobi de Sant Pere de Roda "qui est fundatus in honore Sancti Petri Apostoli", situades una després de Cabanes, en el lloc anomenat de Sant Sadurn i altre en el lloc dit Artigues, ambdues en el comtat de Perelada ("pagus" del d'Empúries). (2). En el mateix any el comte Gausfret d'Empúries fa donació al cenobi d'un alodi en la font de Camallera (3).

Dos anys enrera resolgué retre una visita al poderós rei de França Lluís "l'Ultramari, o Transmarí" (elegit en 936), portant-li a resoldre l'interminable plet hagut entre els abats de Sant Esteve i de Sant Policarp de Banyoles respecte a la ja dita possessió del monestir. El rei fallà a la fi la contenció i el declarà en pública escriptura baix el seu empar, confirmant-li al ensems les propietats que havia adquirit, ço que fa suposar-li una antigüitat extraordinària. En aquest document declara el rei ésser possessió de Sant Pere de Roda les viles i camps que en cualsevulla lloc té, amb les esglésies de Santa Maria de Roses, San Tomàs Apòstol, en la muntanya del Pení, Sant Joan Bautista "supra stagnum Castilionis" (avui Sant Joan Ses Closes) i Sant Ciprià de Pineda. També els dona facultat d'elegir abat "Licenciam habeant ex se ipsis eligendi

(1) Colera, i no Culera, que és una corrupció dels últims segles.

(2) Jaime Villanueva.—"Viaje Literario a las Iglesias de España". vol. XV. app. IX. pp 230, 231 i 232.

(3) Pujades.—Obra citada.—Antonio de Bofarull.—"Historia de Catalunya" vol. II, p. 200.

abbatem, qui ipsum monasterium secundum regulam Sancti Benedicti regere valeat" (1)

Pot dir-se, doncs, que amb aquesta interessant escriptura que atorga el règimen d'abats, comença la història verdadera de Sant Pere de Roda.

El noble Tassi torna a ell i empra ses riqueses en la construcció d'un temple que edifica sobre la cel·la humil i que deurà ésser l'admiració de tots els homes i pròcers que el visitin. Totes les coses que es comencen amb riquesa i entusiasme, són casi bé immortals.

En l'any 947 el mateix rei confirma a Tassi—"venerabilis vir"—i al seu fill Hildessinde, ja constituït abat, la separació definitiva de Sant Esteve de Banyoles. I prohibeix que ningú no pugui molestar ni als seus abats ni a les persones que d'ell dependuin. Reconeix al mateix temps les propietats del cenobi.

Encara en 953 el rei Lluís II torna a confirmar els privilegis, amb el drets de pesca del estany de Castelló d'Empúries i la propietat de les tres illes que en ells hi havien, anomenades Uduagro, Fornilaria i Savarto (2)

En ben poc temps la importància de Sant Pere de Roda creix arreu de Catalunya, i fins a l'altra banda del Pireneu el seu nom esdevé popular. Plouen les donacions i el cenobi s'enriqueix extraordinàriament. Es per aquest motiu que el temple es construeix amb una magnificència inusitada. El comte de Barcelona, Borrell, entrega cent vaques al monestir; Gifadus, bisbe d'Urgell li cedeix

(1) Merino "España Sagrada", vol. XLIII-p. 347—Villanueva.—Obra citada, vol XV-p. 36 is.—Marca—"Marca Hispànica"—col. 309 i app. LXXXIX

(2) L'estany de Castelló ha sigut molt assecat per la tramuntana. Abans tenia una gran extensió. El nom d'aquestes tres illes que Marca posa equivocadament en el seu llibre i edició de 1688 en un plànol davant d'Empúries, ha originat molts errors als historiadors del cenobi de Sant Pere de Roda, fent-li suposar que les propietats arribaven a les Medes. (Més tard deslliurarem aquest error). Alsius i Torrent i Pujol i Camps, en el seu treball "Nomenclátor geográfico-histórico de la provincia" (Asociación Literaria de Gerona, 1833. p. 153), diu que en 1362 una d'elles s'anomenava "yía de ces dones"

LICEO "MONTURIOL"

CALLE PEP, 9 y 11 Tél. 166

FIGUERAS

CENTRO DE ENSEÑANZA FUNDADO EN 1913.

Los éxitos alcanzados por este Centro son la prueba más elocuente de la índole de la labor pedagógica desarrollada en el durante sus diez y seis años de existencia.

Excelente presentación.—Profesorado competente, titular.—Seriedad máxima.—Disciplina por conocimiento de la naturaleza psíquica del alumno.

Internos, medio pensionistas y externos.

Clases a señoritas en locales aparte.

Manufacturas Cuero Tosas S. A.

TOSAS

MARCA REGISTRADA

Curtidos al cromo especiales, Correas, Tiretas, Cables, Tacos,
Tiratacos, y todos los artículos en cuero crudo y curtido para
: : : : la industria : : : :

Despacho en Barcelona:
AUSIAS - MARCH, 21, PRAL.
Teléfono: 13874

FÁBRICAS EN BLANES:
(Provincia de Gerona)
Teléfonos: 15 y 32

Banco de Crédito Ampurdanés

S. A.

Corresponsal de los Sres. Soler y Torras Hnos.

Efectúa todas las operaciones que integran la BANCA - BOLSA y CAMBIO

Tallers de fundició i construccions mecàniques

MOTORS A BENCINA OMNIUM - FITA a refredament per aire

GRUPOS MOTO-BOMBES

ELECTRO BOMBES

NORIES DE ROSARI

Lluís Fita Salvatella

FIGUERES

NOTAS

EL mismo jueves en la calle de Cervantes otro camión de transporte atropelló por descuido de la accidentada a una mujer que se dirigía al mercado. El accidente no revistió carácter de gravedad.

EN la carretera de Vilafant y en el lugar conocido por "La Arenada" fué mordido por un perro el joven José Espluga Presas, vecino de Navata. El can se sometió a observación.

EL GLOBO

ES LA CASA MEJOR SURTIDA
EN EL RAMO DE CALZADO

LA posible composición del futuro Ayuntamiento de nuestra ciudad con arreglo a las disposiciones del Gobierno Berenguer será:

Distrito 1.º, Francisco Guillamet, Juan Carbona y Rafael Rovira; id. 2.º, Vicente Ros, José Serra Fábrega y José M.ª Ribó; id. 3.º, Bruno Geli y Emilio García de Pou; id. 4.º, Mariano Pujulá y José Sans, por los de elección.

Félix Jaume, Luís Fita, Juan Lloveras Bret, Juan Monegal, Federico Fortunet, Francisco Avellana, Juan Bordas, Carlos Cusi, Jaime Juanola, Luís Vergés y José Espigulé, por lista de primeros contribuyentes.

EL matrimonio Santiago Comet y Anita Brunet han visto florecer en su hogar un nuevo vástago.

Efusivamente les felicitamos.

UN ternero que en la mañana del último mercado embistió un camión de la empresa Gregori quedó arrollado por el vehículo.

HA sido nombrado Gobernador de la provincia D. Leonardo del Saz Orozco, que anteriormente había desempeñado el cargo en ella.

EL pasado sábado falleció D. Manuel Gifre, persona apreciadísima por su bondad.

Testimoniamos a sus hijos D. Francisco, D. Luís y D. José, nuestro sentimiento.

Farmacia Castellví

Plaza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS

Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

VIENEN llamando poderosamente la atención del público dos escaparates de nuestra ciudad, que por su originalidad demuestran el genio comercial de las casas Félix Jaume Gelart y Grandes Almacenes Fortunet.

Ambas revelan un profundo conocimiento de la psicología del comprador, y son una nota óptima que pone en buen lugar el nombre de Figueras.

EL PRESENTE NÚMERO HA SIDO
SOMETIDO A LA PREVIA
CENSURA GUBERNATIVA

ANTEAYER, se celebraron los funerales de D.ª Anastasia Planas, esposa amantísima y madre ejemplar.

A nuestros queridos amigos D. Antonio Viñas y sus hijos D. Tomás y D. Ramón, nuestro ferviente pésame por pérdida tan irreparable.

-:- ENSEÑANZA DE IDIOMAS -:-

Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

Tipografía IDEAL, Muralla, 4-Figueras

ONOFRE PONT

ACEITES

AZUFRES

SALAZON

CADAQUÉS

RADIO ATWATER KENT

Enchufable a la corriente   Ⓞ   Funciona sin Antena y sin Tierra

PIDA UNA DEMOSTRACIÓN GRATUITA EN SU PROPIA CASA

a Fotografía **TORT**

Monturiol, 18

FIGUERAS

Caamaño, 17

Venta de Gramófonos y discos: La Voz de su Amo, Odeón y Parlofón

Artículos Fotográficos: Kodak, Agfa y Gevaert

Fàbrica d'articles de
Lampisteria i Llauneria

Silveri Navarra

ESPECIALITAT AMB TOTA CLASSE DE
LLUMS PER A GAS ACETILENO

Venta al major i detall   Sucursal a Llànsa

Perelada, 7   FIGUERES

La Ferreteria **ANDREU SUÑER**
Placeta, 5 i Girona, 25 li ofereix

LAVABOS

calitat estrangera, a

85 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus
sense competència. —Concessionari del
«Consortio del Plomo en España»

Garage Citroen

= Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carre-
tera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos-Taxis de alquiler